

ԳԵՏՐՎԱՐ

ԵՐՐՈՐԴԻ ՏԱՐԻ

ԲԱՆԱԿԱՆ, ԵՐԵՎԱՆ, ԲԱՆԱԿԱՆ ԵՒ ԵՐԵՎԱՆ

Տարեկան գին կանխիկ զուգուշ 100: Վեցամսեայ գին զուգուշ 52 1/2: Եռամսեայ գին 26 3/4:
Հինգ տարեկան գին կանխիկ մեկ օրինակ իրեն ձրի դիտի տրուի:
Այս Լրագիրը ամեն շաբաթ օրերը կը հրատարակուի:

Պոլսէն գուրու գաղտնի Լրագիրներու փոխադրուած ծախքը առնուցին ջրայ Է:
Իր շահին համար շուր մը հրատարակել ու ջրայ դիտի ջնարկ տրուի 40 փարայ:
Երասխայ գրող ծանուցումը ձրի Է: Գուրու Է կամ նամակներու փոխադրուած ծախքը իր կողմէն դիտի ջնարկ Է:

ԲԱՆԱԿԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊՕԼԻՍ 12 ԳԵՏՐՎԱՐ

— Մեղեալ ուրբաթ օր վեհապետ արքայն ըստ ստորութեան ցերեկուան արձագանք հանդիսիւ Լրագիր խափուտի միջոցով կատարելէն ետեւ, շիտակ արքունի նաւարարը գնաց, հոն վեհապետը Սէնատ Լրագիր փոխադրուելէն ետեւ քիչ մը խօսելէն ետեւ գրեթէ առանձին, ընկերակցութեամբ նոյն փաշային այցելութեան ելլալ բոլոր նաւերուն: Այս նաւերէն որն որ նորագութեան կարօտ էր նէ հըրաման ըրաւ որ նորագութիւն և հիմա մէկ մեծ շարժումի մէջ է արքունի նաւարարը: Քանի մը նաւ ալ կայ որ իրեն անպիտան երեսէ ձգուած էր, անոնք ալ նորէն սըքէ անցուցելով նորագութեան յարմար գաւառեցան, ուստի անոնց ալ նորագութեանը ձեռք զարկուեցաւ:

— Այս օրերս յաճախ վեհապետ արքայն բարձրագոյն գուռը կ'երթայ և արտաքայ կարգի եղած խորհուրդներուն ներկայ կը գտնուի: Մեղեալ շաբաթ օր անոնց իւր գալուստը ծանուցանելու յանկարծ քայքայէ բարձրագոյն գուռը ուր գտնուող պաշտօնատարները մէկէն ի մէկ տեսնալով վեհապետ արքայն երբոր շուարեր են վեհապետ ծանուցանութեամբ ու քաղցրութեամբ մը հրաման ըրեր է որ խորհրդարանը բացուի և ժողովականներուն իմաց տրուի:

— Օսման փաշան որ նաւատորմի մէկ մասին ընդհանուր հրամանատար է իրեն ծովային փոխադարձ, արքունի հրամանաւ Պոլս ալիս վերադառնալ փութով և անոր տեղը Լիւն պէյը իւրը կուեցաւ որ եռայարկ նաւերուն մէկուն հրամա նատարն էր:

— Բարձրագոյն Լրագիր փաշայն գործակալ Սալիմ պէյը զոգուելով իւր այս գործակալութեան պաշտօնէն, տեղը արքունի հրամանաւ արժանապատիւ Սիւտար պէյը յաջորդեց:

— Լիւն պէյըն կը գրեն որ այնչափ ծանր ցուրտ մը նորէն սկսեր է որ անասունները ոչ գուրու կըր յեր երբ են և ոչ ալ ուտելիք գտեր են, որովհետեւ յարկ, գարի և ամէն տեսակ ուտելիքներն հատուցեր են: այս պատճառաւ գարիներ քիչէն մինչև 12 1/2 երբ է ալ նէ չիկայի պէս բան մըն է: Տեղ կայ եղբոր որ քիչ մը գարիին համար ոչխար մը կուտան եղբոր, վերջապէս այս տարուան ձմեռուան

ծանրութիւնը մեծ փնտ պատճառեց անասունի տէր մարդոց:

— Թրէստի շողենաւը երեքշաբթի օրը եկաւ իւր ստորականէն աւելի 11 օր ուշանալով: հակառակ և սաստիկ հովերու հանդիպելով պարտաւրեր է ապահով նաւահանգիստի մը մէջ այն հովերուն հանդարտութեանը սպասել:

ԵՐԵՎԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԳԱՂՂԻՍ: Փարիզի շարժական պահապան զօրքը լեւելով որ նախագահ Լուի Պոնաբարթը այս բանակին 25 գումարտակը 12 ի պիտի ինքնուրեն, իսկոյն մեղէնին սպասարարութիւն հանելու համար գաղտնի միաբանութիւն մը ըրեր են: Հանկուտի զօրապետը իմանալով զօրաց միտքը բանակին գլխաւոր զօրապետները իւր տունը ժողովուելով ասանկ ըրեր է անոնց մէջ օրագրին գրածին նայելով:

«Հատ կը զարմանամ ու կը ցաւիմ որ բանակին զօրագլուխները կ'աշխատին զօրքը գլխէ հանելու, գաղտնի միաբանութիւն մը հաստատուել են կառավարութեան դէմ ոտք ելլելու համար, զօրաց ալ հրաման տուեր են գուրու ելլալ պարտուելու և Սալիմին հրապարակը պիտի հաւաքուին ասոնք լիւզէի աղբային պալատը ու աղբային ժողովը կոխելու համար:

«Այս շարժականութիւններու պատճառն ալ այն է եղբոր որ հասարակութեան նախագահ ձեռք բանակին 25 գումարտակը 12 ի պիտի ինքնուրեն, բանակին ամէն զօրագլուխներուն աւտիճանը իրարու պիտի հաւասարէ, բարեկարգութեան ու արդարութեան պահանջներն համեմատ ամէն տեսակ զօրաց ամասկանը մի և նոյն պիտի ընէ, ինչո՞ւ այս գումարին ամասկանը միւս գումարին ամասկանէն աւելի ըլլայ: Ով որ նախագահին այս հրամանին դէմ կենալ ուզէ նէ յանցաւոր պիտի դառնայ օրինաց առջեւ և չորս զօրագլուխ որ այս գաղտնի միաբանութեանը հեղինակն են լիւզէ պիտի տքուին:»

Պ. Լրագիրը որ այն չորս զօրապետներէն մէկն էր, դէմքը ալայլոյց, զայրացած պատասխան տալ ուզեց Հանկուտիին, բայց Հանկուտիին ինչ խանաբար ըսաւ անոր որ ինքը լիւն էր փայ, մասնաւոր այս նոր կարգադրութեան հրամանը ըրեր է: Քանի մը լիւն ինչէն ետեւ Լրագիրը զօրագլուխը ինքը լիւն չի կրնալով բռնել, մինչև անգամ չի վալ լիւն խօսքեր բերնէն հանեց, Հանկուտիին ալ

սպառնալ սկսեց, նախագահ Լուի Նաբօլէօնին ալ:

Մի ատենը Հանկուտիին առջեւ փոքրիկ զանգակը զարնելուն պէս, քովի պաշտօնեայ զօրագլուխը ներս մտաւ, հրաման ըրաւ ասոր որ իւր պարտաւորութիւնը կատարէ, ինչպէս որ ինքը կատարեց, այն ալ որ 25 ձիաւոր զօրքով ներս մտեր էր, իսկոյն Լրագիրը գուրու առաւ և անմիջապէս Լուի իր կողմէն ձիաւոր զօրաց յանձնելով:

Սիւս երեք զօրագլուխները քաղցրութեամբ ուղեցին որ միտքերն յայտնեն Հանկուտիին: Այս ալ ըսաւ անոնց որ ես ձեռք խօսքին կատարեալ հաւատարմով, վեհապետին օրինօք պատրաստած պատիժս ներեցի, գացէք քարոզեցէք բանակին որ օրինաց հնազանդութիւնը չի մոռնան, Վաղդիայի բարեկարգութիւնը չի խանգարեն: յիշեցէք որ բոլորիքս եղած զօրքը ինծի հաւատարմաւ է, յիշեցէք որ մայրաքաղաքին սալայատակը (խալտըրմ) քակողները չի պիտի ըլլան որ ետքը չինեն:

— Ըստ լատինացեաց փետրուար 1 ին Սարսիլայի մէմֆօր օրագիրը հեռագրութեան միջոցաւ Փարիզէն առած սա լուրը կը հրատարակէ որ, Փարիզ յուլիանի 29 ին շարժական պահապան զօրքը որ շատ տարցեր էր նախագահին նոր կարգադրութեանը վրայ, ապստամբեր են և իրենց առաջնօրէն նշանակուած տեղը հաւաքեր են որ բռնութեամբ իրենց կամքը առաջ տանին, բայց սողալին պահապան զօրքը անմիջապէս բազմութեամբ վրայ հասնելով Վաղդիայի գլխուն նորէն հասնելով մէկ ծանր շարիքին առջեւ առնելու ջանացեր են:

— Յայտնի է որ Պ. Սալիմ արդէն առաջարկեր էր աղբային ժողովին որ մարտին վերստին ընդհանուր քուէարկութեամբ աղբային ժողովին նոր անդամներ ընտրուին և հիմակուան ժողովը լուծուի, նոյնպէս Պ. Պիլօ ալ առաջարկեր է որ Վաղդիայի տէրութեան տարեկան ծախքը քննելէն ու որոշելէն առաջ անոր եկամուտը քննուի ու որոշուի: Այս առաջարկութիւններուն մէկին դէմ Պ. Կոնվէ խօսել կ'ուզէր և միւսին դէմ Պ. Տեղեմի: Բայց ասոնց երկուքն ալ տկար ատենաբաններ ըլլալուն խօսքերէն չափազանց ճապարկեցին, ու կը իրենց ալ բանը օտար միտքերու տանելով սկսեցին դժգոհութեան նշաններ ցուցունել, անոր համար խորհրդարանը այս վեճը ուրիշ օրուան ձգեց:

— Ժողովակներուն դէմ բողոք եղաւ որպէս թէ այս ժողովակները Վաղդիայի ընկերական վեճակին օգուտ չընէին ի զատ շատ ատեն փնտ ալ կուտան: Իբր թէ այս ժողովակներուն մէջ գործը մարդասպանութիւն կը քարոզուի եղբոր ամէն օր համարձակ: Այս բողոքին վրայ, աղբային ժողովը

ԲԱՆԱԿԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՂԳԱՅԻՆ ԴԱՍՏԱՎԱՐԱԿԱՆ ԹԵՄԱՆ

Հարուստիւնիւն և վերջ:

Որչափ տաւել աղբային դատուարակութեան մեծութեանը ու կարեւորութեանը վրայ խեղճանք, այնքան առաւել կը հասկնամք աղբին մէջ «Աստուծական ընկերութեան» մը պիտանութիւնը: Սոսն զի, թէ պէտք չաւելու ճշմարտութիւն մըն է, բայց ստույգ է որ աղբին մէջ օրինաւոր դատարարակութեան վրայ լուսաւորեալ կարծիքներ ունեցող մարդիկ խիստ քիչ կան, և այն քիչերն ալ ջրը ուեալ ու զբաղեալ են, անոնք միշտ պատրաստ գտնալը դժար է: աստեւ ա

տեն այս մարդիկը մէկ տեղ բերելու ու ամէնուն միաբան խորհուրդէն օգտուելու համար, խիստ հարկաւոր է որ այս տեսակ մարդիկ մէկ ըլլան մէջերնին ընկերութիւն մը ընեն, աղբին այս մասին ունեցած պիտոյքը, միջոցները, կարողութիւնը, ընդունակութիւնը քննեն, նային, ու հետեւաբար ալ աղբին իր վեճակին յարմար եղած ուսմունքը որոշեն, կարգի դնեն, անոնց ամէն մէկը ուսանողներուն պատշաճ եղած կարգին յատկացնեն, անանկ որ սորվելը բաները իրենց պիտանութեանը աստիճանին նայելով, անանկ օրինակ կամ աննահանջելի եղածները առաջին կարգը ունենան: հարկաւոր եղածները երկրորդ, պիտանի եղածները երրորդ, օգտակար եղածները չորրորդ, ու հաճոյական եղածներն ալ են վերջի կարգը դառնալին, ու անանկ համեմատութեամբ ալ աղբին այլ և այլ կարգին մէջ բաժանեն որ հասարակութեան անհաւասար պէտքերուն յարմար գան: Ետքը անոնք

սորվելու ու սորվեցնելու կարգը ուրոշեն, ու գաղտնիներուն մէջ մշտեցնեն, ու անանկով աղբին դատարարակութիւնը հաստատ հիմանց վրայ հաստատեն, մասնաւոր մարդոց կամ քին ու քմայը չի թողուն, կամ որ նոյնն է աղբին ապագայ բաղդը դիտուածի չի թողուն: Լրկին կ'ըսեմ, թէ որ աղբին կրթութեանը հոգ տանող աղբային մասնաւոր ընկերութիւն մը կամ ժողովը մը չըլլայ, աղբէն տեսնուածներէն և ուրիշ տեղի փորձերէն կրնանք մակաբերել աղբին գլուխուն գաղթները: «Հասարակաբար, որչափ տրուած դատարարակութիւն նը՝ երկրորդ անձնասիրութիւն մըն է որ իրենց կ'աղգեն» կ'ըսէ Ռօշֆուրտ: այս ճշմարտութիւնը ամէն երկրի մարդոց համար ալ կը յարմարի: ուստի տարակոյս չի կայ որ տղաք իրենց պէտքերը չի սորվելով ու անպիտան բաներու հետ ժամանակին անցուցնելով կամայ կամայ ձեռագործ արհեստներէն պիտի հեռանան, փնտա

կար բարձրամտութիւն մը վերենք դաշտերէն կրպակներէն պիտի պաղելընէ, փնտաւ գործքերն իրենք չի պիտի գտնան, ու թէ որ կրթութեան այս ծուռ գրութիւնը կամայ կամայ դրսի երկիրներն ալ վարակելու ըլլայ (ինչպէս որ արդէն սկսեալ) շատ չանցնիր, գտնուած գործքերն ալ զիւրենք չի պիտի կրնայ գտնել: պիտի նաւարուն հիւսիսը ինք պիտի դարձնէ: վասն զի Կրիշիլ տղան իր սորվածներով հօրը արհեստէն հեռացած ու զոգուած պիտի ըլլայ, ու քարին փայտին հետ խաղալու տեղը հոմերոս ու Վիրգիլիոս կարգաւոր պիտի դառնայ: Պիտի նայինք որ կոշկակարը իր արհեստին վերաբերեալ համոզմունքը սորված ըլլալուն տեղը ճարտասանութիւն տը վերէն, ու իր կոշտ կոշկակները առնող մը չի դնող նէ, սորված ճարտասանութեամբ միւսերէն համոզելու պիտի աշխատի, հայրենասիրութեան վրայ ճաւա խօսելով: Մասնակով ամէն

գեղ. մեռած չէ նե :

Այսին մէկ բարի գործքի մը աշխատիլը չէ թէ միայն մեր ազգային պարտականութիւնը կատարել է : Հասկա նսեւ մեր բարեբար թաղաւորին ու իր տեղութեանը մէկ մեծ պիտոյքը լեցնելէ է , որովհետեւ մենք աս քաղաքին մէջն եմք , որչափ աղ- գէտ , որչափ աղքատ ըլլամք , այնչափ ալ տեղու- թեան պակասաւոր մէկ մասը պիտի սեպուինք , բայց մենք որչափ յառաջ երթամք , որչափ երկիր- ները բերել , արհեստները ծաղկեցնենք , վաճառա- կանութիւնը լայնցնենք , տարածել գիտնամք ու ը- նեմք , այնչափ ալ տեղութեան ներքին բարգաւա- ճութեանը միջոց պիտի ըլլամք :

Պիտի շարունակուի : * * *

ԼՈՒՍԵՇԱՆԻՆ

Այս գրքին հեղինակն է Փէշտիմաշեան Պրի- գոր պատուէրն որուն ցաւալը մահուան սուգը 1737 զեկտեմբեր 4 էն 'ի վեր ազգը անմիջեմբ կը պահէ , որովհետեւ անխնայ աշխատութեամբ իւր գանձած հարուստ հմտութիւնները անհա- խանձ սիրով ու անշահասէր ոգով իւր սիրելի աղ- գին հաղորդելու միշտ մեծ սքանչելի փոյթ մը ու- նէր : Ըսածիս բաւական ապացոյցներ են անոր ար- գէն 'ի լոյս ընծայուած և ընծայուելիք պատրաստ գործերը և հասուցած նշանաւոր աշակերտները :

Այս լուսաշաւիղ անուն գրքին հեղինակը իւր երկնածիր ճոխ իմաստութեամբը 'Նիկիական հան- գանակին բացատրութիւնը ընելով թէ սուրբ գրոց և թէ ազգային և օտարազգի ընտիր աստուածա- բանից բերաւոր անխնայ խօսքերուն ուժովը 'նախ մեր ընթանալիք ճշմարտութեան շաւիղը անաղօտ լուսով կը լուսաւորէ , երկրորդ Հայաստանեայց ուղղափառ եկեղեցւոյ ինչպէս մինչեւ 'ի մահ ա- խոյեան կենալը կը վաւերացունէ :

Արեւմտ մեծապատիւ Փիշտիմաշեան Սիբայէլ ամի- րան որ իւր բարեպաշտուհի հանգուցեալ ամուս- նոյն հոգւոյն յիշատակ իւր արգեամբը 'ի լոյս ընծայեց այս պատուական գիրքը և մանաւանդ ձրիապէս ընծա- յեց ազգին՝ ոչ միայն մեծահասակ հեղինակին բարե- համբաւ անունը կրկին անմահացուց , այլ իւր անունն ալ նմանապէս անմահացունելէն 'ի գաւա արգիւնա- լորեց անոր հոգեւոր վաստակը , որով ազգիս ընդ- հանրութիւնը յաւիտեան երախտապարտ պիտի մը- նայ իրեն , և աղօթող իւր ամուսնոյն փերուշ անուն բարեպաշտուհի տիկնոջ հոգւոյն փրկութեանը :

— Վերախնայ Սամաթիոյ սուրբ Սահակեան վար- ժարանին տարեկան քննուէ հանդէսը եղաւ և ուր բաժն օրն ալ Վարժիւղ սուրբ Փրկչի դպրոցին տա- րեկան քննուէ հանդէսը եղաւ : Այս ժամանակներինս՝ և ոչ թերթերին ներքեց որ ասոնց պատմութիւնը գտնէ համառօտ կերպիւր ընէինք այսօր , ուստի գալ շաբ- թուան համար կը խոստանանք :

— Վեհափառ Պատրիարք Տէր Յակոբ Արքե- պիսկոպոս Սրբազան հայրերնիս անցեալ շաբթու- մէջ խումբաբաւ Սայր եկեղեցւոյ դպրոցին երեք- շաբթի ալ իւր սրբաւորութեամբ ազգային ճեմարանին ալ :

ցերեթեան գնաց : Սրբազան հօրը այս այցելու- թիւնները յիրաւի շատ մեծ օգուտ կը գործեն դպրոցներուն ամէն մասամբ :

ԼՈՒՍԵՇԱՆԻՆ

ՊՕԼԻՍ 12 ՓԵՏՐՎԱՐ 1849

ՄԱՆԻՖԵՍՏԱՆ

Այս մէկ քանի շաբթուան մէջ թէ օսմանեան տեղութեան գուրաի երկիրներուն համար և թէ Պարսկաստանի համար թէպէտեւ բաւական ապ- րանք վաճառուեցաւ , բայց գիններուն վրայ գեղ- մէկ փոփոխութիւն մը չեղաւ , որովհետեւ տեղա- ապրանք շատ ըլլալուն համար վաճառականները ըստ արժանւոյն չեն գիմանար կոր :

Սակայն Սանկտեմբերէն եկած վերջին լուրերէն կ'իմանամք որ այն տեղ գտնուող յոյն վաճառա- կանները մէկ կողմէն ապրանքներուն հոն սղելուն համար , և միւս կողմէն ալ հոս առեւտուրը թոյլ , փոխանակաբար բարձր և սակաւ ըլլալուն համար առաջիմ Պոլսոյ համար խիստ քիչ ապրանք կը բեռ- ցունեն կոր : Այլեւ կը հետեւի որ քանի մը ժամա- նակ հոս խիստ շատ ապրանք չի պիտի գայ , եւ ա- ծին ալ սուղ առնուած պիտի ըլլայ 'և գարնան մէջ ինչպէս որ կը յուսացուի , ապրանք ուղղութեամբ շատ- նալուն պէս հոս ալ գինները անշուշտ պիտի բարձ- րանան : Այս այս օրուան գինները :

	ՊՕԼԻՍ	ՊԵՏՐՎԱՐ
5 իւլայնոց ամբրիքան 9 լիպրանոց , ծրարը	44—45	
6 " " 12 " "	62—63	
7 " " 13 " "	72—73	
10 մատքա " 7 " "	42—43	
" " 6 " "	33—33 1/2	
" " 5 " "	28—29	
" աստառցու " "	20—20 1/2	
Բալթիք 40 եարտանոց " "	43—45	
Սէկ ու կէսնոց սալաշար " "	18—18 1/2	
Վեց ռուպիոց " "	23—24	
Ղերմակ մատամբ 40 եարտանոց " "	49—50	
Չիֆթէ փաթիւթա " "	46—47	
Կարնիպոյն պասմա " "	32—35	
Կապոյտ " երկոյն " "	38—39	

ԴՈՒՐՍ ԵԼԱՃ ԱՊՐԱՆԲԵՐԸ

Սեւաթ : Այս ապրանքը որ ասէ մինչեւ 5—10 օր առաջ շատ կ'աղուէր , վերջին գաղութական շա- գեղանքը գալէն ետքը քիչ մը թոյլացաւ , որովհետեւ այս շաբթուանը 'Նիկիական և Վարժիւղայն այս ապ- րանքին վրայց պաղ լուրեր բերաւ :

Սոստայի մէջ գինները չեն իջեր , բայց Օ. ինչպէն և Իտալիայէն շատ ապրանք հասած ըլլալուն՝ գնոյ առնողները քիչ մը ծանր կը շարժին եղեր : Սարսի- լիայի մէջ քիւրկրամը մէկ ֆրանք վար իջեր է : Այս օրուան այս տեղի գինները ասոնք են :

Պրուսայի մետաքս	
Կարճ սէլէ 'Նիկիայի խարճ , թէֆէն	225—230
Երկար " Սարսիլիայի " "	205—210
" " Սոստայի " "	210—215

Այսին : Այս օրերս կ'աղուէ կոր և հոսան 125—130 զուռուշ դիւրաւ կը վաճառուի :

Թիֆլիս : Այս թոյլէ և հոսան 12—13 զուռ- ուշ ծանր կը վաճառուի :

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

Սանկեթիլի կարիքն անուն անդիտական լրագի- րը , յունվար 17 ի թերթին առեւտրական յոգ- ուածին մէջ օսմանեան տեղութեան սեղանաւոր- ներուն մայրաքաղաքին մէջ 'Նիկիայի վրայ թուղթ տալու համար ըրած դժուարութիւններն այս- պէս կը պատմէ :

« Նիկեալ տարի ապրիլի 6 ին օսմանեան տեղու- թիւնը Պոլսոյ մէջ գտնուող զանազան դեսպաննե- րուն յայտարարութիւն մը խաւրեց , որով կը ծա- նուցանէր թէ 'Նիկիայի վրայ քաշուած փոխանա- կագրութիւններուն հաստատ գին մը ունենալը տեղութեան խիստ հարկաւոր ըլլալուն պատճառա- ւը Պարսկաստանի յաբ 'Նիկիոն և 'Սանկեթիլի Պաթմաշի վաճառականները իրեն իբր սեղանաւոր ընտրեց այս գործը յառաջ տանելու համար : Սակայն կ'ի- րեւայ որ անցեալ տարի 'Նիկիայի մէջ պատահած թշուառ դիպուածներուն պատճառաւ թէ ա- ռեւտրական և թէ դրամայ գործերը կարգէ դուրս երալով և հետեւաբար այն երկրէն ելած բեքերը երեսն ինչալով տեղութիւնը շատ մեծ փոխանք կը- րեց : Աւտի իւր սեղանաւորները պարտաւորեցան որ թուղթ ըստ կարի քիչ տալու համար զանազան հնարքներ 'ի գործ գնեն , որով վաճառականները ոչ միայն շատ նեղութիւններ քաշեցին , այլեւ տեղու- թեան որոշած գիններէն հարկերն 2 ի չափ ելել տալու տրիպեցան : Հիմակ ալ հինգնոց և քսան փարանոց չեն առնէր կոր , այլ իրենց որոշած գի- ներով օսմանցիկ հին ստակներէն և 'Նիկիայի ըս- տակներէն կ'աղէն կոր , որոնցմէ քիչ կը գտնուի , և վաճառականները հարկերն 4—5 կը փոխին : Այս օրուան ինչպէս պիտի վերջանայ մարդ չգիտէ , բայց ըսմանը կը կարծեն որ տեղութիւնը գուցէ իւր օգ- տին համար չի կրնար թողուլ որ փոխանակագրու- թիւնները իրենց ընթացքին երթան , եթէ ոչ հա- րկերն 20—30 կը բարձրանան » :

Յիշեալ լրագրոյն այս տեղեկութիւնները խիստ ստոյգ են , բայց քանի մը շաբթի 'ի վեր տեղու- թեան սեղանաւորները այնքան դժուարութիւն- ներ չեն ընէր կոր : 4 ամիս թուականով 'Սոստայն 110 զուռուշի կուտան կոր և փոխարէնը կ'էսը հինգնոց և կ'էսը իրենց որոշած գիններով օսմանցիկ հին ըստակ կամ 'Նիկիայի ըստակներ կ'առնեն կոր :

Այս շաբթու վաճառականները 3 ամիս թուա- կանով 'Սոստայն 112 զուռուշի մէջներին առին տը- ւին հինգնոց ստակով :

Ի ԴԻՄԱՑ ԱԶԳԻՆ

ՎԵՐԱՏԵՍՈՒՄ

Սիւրբ Լուիս :

Ի Պիտի 'նոյ խան :

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՅՈՎԱՆԵՆՈՒ ՄԻՒՀԵՆՏԻՍԵՆ

պիտի հասնին 'Սոստած գիտէ : . . : Հիտակ՝ ազգասիրութիւնը մարդու երբեմն այն աստիճան կը տաքցնէ , որ ազգին համար սրտէն ու մտքէն անցած աղէկութիւնները իրօք եղա- ծի պէս կը կարծէ : Թէպէտ ազգին համար ցանկալիք բարութեանց չափ մը չըլլար , վեհանձն սիրտ մը ինչ ա- ղէկութիւններ կրնայ խորհիլ իր մտքէն , բայց այն իղծերը իրօք կատարածի պէս սեպելով հէմ ինքզինքը խաբէրն ու հէմ ուրիշները խաբէրն ալ ծիծաղելի ու շատ անդամ փոխակար անդու- չութիւն մըն է : Վտենք ես դպրոցի մը հոգաբարձուներու խօսակցութիւն- նը մտիկ ըրի , որ իրենց յանձնուած դպրոցին մէջ , միայնակ չորսով , մէկ երկու աւել Ֆառա՝ մը առնելով ու մէկ քանի խօսակց չինել տալով դպրո- ցը բարեկարգած կը կարծէին : Աւտի բարեկարգութիւնը ըսելով ով ինչ կը հասկընայ թող հասկընայ իմ հասկը- ցածս աս չէ :

Ազգային դատարարութեան թէ :

րութեանց վրայ խօսած ատենս՝ աղ- խանք Գաղաթիւն-իւնս վրայ բոլորու- վին լուրս անշուշտ ընթերցող պի- տի դարմանցնէ , որովհետեւ մայրե- լուն դատարարութիւնը ամէն դատ- տիարարութեանց կ'իջ ըլլալուն , անոր վրայ հոգ չընենիս ալ հարկաւ մեր դատարարութեանը թերութիւննե- րուն էն մեծը ու էն փոխակարն է , բայց այս խնդրոյն որչափ կարեւոր , և որչափ ընդարձակ ըլլալը գիտնա- լուս , ուղեցի որ անոր վրայց ուրիշ ատեն զատ խօսիմ :

Ն. Մ. ԶՕՐԱՅԵԱՆ :

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԾՈՒԹԻՒՆԸ

ՊԼՈՒՏԱՐԲԵԱՅ

Ա. Սարգսի անձնատէր ըլլալուն՝ իր ա- ռաջին և ամենամեծ շողքորթը ինք է . ուստի զարմանալու բան չէ երբոր կը տեսնեն , որ օտար շողքորթներու յօժարութեամբ կը լսէ . իր վրայ ու- նեցած համարմանը զանկալ (շողքոր- թը) իբր երաշխաւոր կը բռնէ ու ա- նոր վկայութեամբ՝ ունայնութեան պատրանքը աւելի կը հաստատեն :

Բ. Երբոր մեռելն մը արիւնը կը սա- ղի , որդը կը թողու մարմինը . վառն ղի , արիւնով միայն կը սնանի : Երբոր դրամին սնուող կը պարսի , ու խո- հարանին կրակը կը մարի , շողքորթն ալ չերեւնար : Շողքորթը անանկ որդ- մէն է որ փառքի ու կարողութեան կը փախչի , աննցմով միայն կը զօրանայ , բայց երբոր բաղին ձախորդութիւն

ները վրայ կը հասնին , ինք ալ կը սո- ղայ ու անտեսանելի կ'ըլլայ :

Գ. Բարեկամի կարօտութիւն եղած ատենը իր ունեցածներուն ստուերը հասկընալը մեծ ցաւ կուտայ մար- դուն : Այն ժամանակը ատեն չի մնար այն անհաւատարիմ ու անհաս- տատ մարդը՝ հաւատարիմ ու հաստատ մարդու մը հետ փոխելու : Բարեկամ- ներն ալ դրամի պէս են . անոնք չի գործածած փորձելու է , և այս փոր- ձը ընելու համար զանազ գործածե- լու ժամանակին սպասելու չէ : Շո- շողքորթը մեղի փնտ մը չի հասցնե- լու համար պէտք է , որ փորձեց ու ճանչնալ տրոլիւր . մեղի հասուցած վը- նատով անկալ ճանչնալուս ետքը , ինչ չաճ ըրած կ'ըլլանք : Այն ժամանա- կը մենք այն խեղճերուն կը նմանինք , որ թոյնը իրենց որովայնը մոնալէն ետ- քը կը ճանչնան ու անկալ աղէկ ճանչ- ցած ըլլալին իրենց մահաւամբը կը հաստատեն :